

De muzikale pen van Walter Palm

door Ko van Geemert

Wie de achternaam Palm hoort, denkt aan muziek. Aan componist Jacobo Palm (1831-1906), aan Jan Gerard Palm (1831-1906), de nestor van het muzikale leven op Curaçao. De laatste, die ook wel Shon Gerry genoemd werd, is de betovergrootvader van Walter Palm, een dichter - al is de muziek ook bij hem nooit ver weg. Zojuist verscheen zijn bundel 'Een serenade voor mijn Shéhérazade'.

Walter Palm werd op 21 januari op Curaçao geboren, in 1951. Vanaf zijn jeugd was het Walters ambitie om het artistieke domein van de familie Palm, dat tot dan toe beperkt was tot de muziek, uit te breiden met literatuur.

Op twintigjarige leeftijd debuteerde hij als dichter in het Antilliaanse literaire tijdschrift *Watapana*. Hij schrijft zowel in het Nederlands, als in het Engels en Papiaments. Naast poëzie publiceerde hij essays, toneelstukken, vertalingen en korte verhalen. Na de dichtbundels *Met lege handen ging ik slapen, met een gedicht werd ik wakker* (2002) en *Sierlijke golven krullen van plezier* (2009), verscheen onlangs - eveneens bij uitgeverij In de Knipscheer - *Een serenade voor mijn Shéhérazade*.

Op de cover staat een afbeelding van het schilderij *Der Kuss* van Gustav Klimt (1862-1918).

Shéhérazade

Shéhérazade is de vertelster van de verhalen uit Duizend-en-een-nacht uit het Midden-Oosten. Koning Sjahriaar wordt door zijn vrouw bedrogen, hij doodt haar. Om herhaling te voorkomen besluit hij voortaan elke avond een nieuwe maagd te huwen en haar de volgende ochtend ter dood te brengen. Na enige tijd huwt hij de dochter van zijn grootvader: Shéhérazade.

Om aan de executie te ontkomen vertelt zij hem in de huwelijksnacht een verhaal dat nog niet af is. Tegenwoordig zouden we dat een cliffhanger noemen. Om te weten hoe het afloopt spaart hij haar. De volgende nacht komt het vervolg, maar ook dat verhaal is niet af. De koning gunt haar nog een nacht. Dit houdt Shéhérazade 1001 nachten vol en elke nacht wordt afgesloten met

een onvoltooid verhaal. Ondertussen schenkt zij hem enkele kinderen. Wanneer de verhalen uiteindelijk ten einde zijn, is de koning zo van haar gaan houden, dat hij haar gratie schenkt en ze zijn definitieve vrouw mag worden. Walter Palm schenkt zijn muze, zijn Shéhérazade, in deze bundel 52 gedichten. Hij meldt dat nog eens expliciet in het gedicht 'Simpson Bay', een baai bij het eiland St. Maarten.

Simpson Bay

*Achter de opaalgroene heuvels van Simpson Bay
zakt de tropenzon met gebalde vuist.*

*Vissers met knokkelige vingers varen binnen
met hun oogst van schitterend zilver.*

*De fluwelen wind streelt
en fluistert mij toe: 'Ik ben het... Shéhérazade'.*

*De dichter haalt zijn netten op.
Het zijn twee-en-vijftig spartelende gedichten.*

De 52 gedichten worden voorafgegaan door een proloog, waarin wordt gepresenteerd wat de lezer te wachten staat:

*Gedichten
die geuren naar jasmijn
wuiven naar palmbomen
lonken naar regenbogen,
zingen een ode aan mijn geliefde.*

Deze geliefde zou best eens de echtgenote van Walter Palm kunnen zijn, gezien het motto van de bundel: 'Voor mijn lieve vrouw Orchida'. Maar laten we ons haasten te melden dat dit natuurlijk niet ter zake doet.

De bundel besluit met een epiloog:

Deze gedichten (...)

*zijn zo vurig
dat ze verbranden dit papier,*

*waarop ik ze - met een in goud gedoopte
veer - heb geschreven.'*

Naar ons idee zijn deze 52 liefdesgedichten, voor elke week één, wel een beetje veel van het goede. 'Liefdeswoorden betoveren / de nacht', 'Een boeket van sterren / voor een permanente liefde', 'Een sprankelende en glanzende liefde', 'Een droom / die Liefde heet', 'De zon van onze vurige liefde' - Walter Palm kan er niet genoeg van krijgen.

Bergen en dalen

*Over bergen en dalen
ging de liefde.*

*De liefde moest koude, kale
bergtoppen zien te overwinnen.*

*En na de kale bergtoppen, moest de liefde in dalen
waden door woeste, kolkende rivieren.*

*Maar nu heeft
een grote vogel de liefde*

*in zijn armen genomen en vliegt
de liefde glansrijk over bergen en dalen.*

*Bergen en dalen vervagen,
de liefde heeft vleugels gekregen.*

Nuchtere lezers zullen na deze laatste zinnen wellicht denken: Bergen en dalen blijven, de liefde vervaagt. Zo niet romanticus Palm, die niet voor niets spreekt over een 'serenade' aan zijn Shéhérazade: de dichter ontstijgt het alledaagse leven. En dat is natuurlijk zijn goed recht; de lezer echter snakt op zeker moment naar enige afstand.

En zie: uiteindelijk keren de euforische dichter en zijn muze terug op aarde. Er rest niets dan (dierbare) herinneringen.

Schuwe vogels

Laten we samen

oud worden

en samen

onze lieve dierbare

herinneringen koesteren

als zij als schuwe vogels

dreigen te vervliegen,

te vervagen.

Muzikaliteit

In deze bundel lijkt overigens van een wonderlijke omkering sprake te zijn: Shéhérazade is hier immers niet de vertelster, maar juist de geliefde tot wie de liefdesbetuigingen zijn gericht. Of zijn de gedichten van Palm de reactie op (voor de lezer onbekende) verhalen van Shéhérazade? En zo zijn er nog wel meer mogelijkheden denkbaar... Wel wat verwarrend allemaal.

Soms krijgen gedichten een meerwaarde wanneer ze door de auteur zelf worden voorgelezen. Dat is bij Walter Palm het geval. Diegenen die hem ooit hebben horen voorlezen, zijn verloren. Hij doet dat zo welluidend en charmant, dat je er vrolijk van wordt. De poëzie van Palm is ritmisch, muzikaal, waarbij haast hoorbaar wordt dat we hier met iemand uit een geslacht van musici te maken hebben. De uitgever zou bij een volgende bundel moeten overwegen of er niet een cd bijgevoegd zou kunnen worden.

Bron: *Ñapa (Amigoe)*, zaterdag 29 november 2014

